

VEČERNI LIST

Cene celoletno po pošti K 40.—, za Ljubljano K 36.—
 polletno " " 20.—, " " 18.—
 četrtletno " " 10.—, " " 9.—
 mesečno " " 3'50., " " 3.—
 Redništvo in uprava: Kopitarjeva ulica 5. — Telefon 50.

NEODVISEN DNEVNIK

Inserati: Enostojna pettirista (59 mm široka in 8 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po 30 vin., za dva- tri večkrat po 45 vin. — Ob sobotah dvojni tarif. — Poslano: Enostojna pettirista K 1.—. — Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 8. uri popoldne.

Ententa priznala Jugoslavijo kot zavezniško državo. Italijanski delegati groze, da zapuste Pariz.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Zagreb, 27. marca. Dopisni urad je prejel iz Newyorka naslednjo brzovjavo: »Evening News« poroča iz Pariza: Italijanski delegati so nezadovoljni zaradi stališča mirovne konference, posebno, ker je ententa priznala Jugoslavijo kot zavezniško državo, čeprav so se narodi Jugoslavije do zadnje ure borili proti Italiji. Italijani z isto pravico zahtevajo zase dalma-

tinsko Primorje, po kateri ima Angleška pravico do Gibraltarja in Malte. Položaj je danes tak, da italijanski delegati ne bodo mogli pomiriti svojega naroda, ako se s pogodbo o preliminarnem miru odgodi rešitev nevarnega položaja Italije. V javnost prihajajo vesti, da bodo italijanski delegati najbrže prisiljeni, da zapuste mirovno konferenco.

Pogajanja glede izpopolnitve vlade.

Narodni klub zahteva spremembo režima na Hrvaškem in v Bosni.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Zagreb, 27. marca. »Jutranji list« poroča iz Belgrada: Ministrski predsednik Protič nadaljuje pogajanja za izpopolnitev praznih mest v vladi. Narodni klub je izjavil, da je pripravljen sodelovati pri vladi, zahteva pa, da se spremeni režim v Bosni

in na Hrvaškem, posebno da se reformira uprava. Narodni klub zahteva, da se v teh pokrajinah ustanove narodna predstavništva s široko avtonomijo do sestanka konstante. Ako pride do sporazuma, bo Narodni klub sprejel dve mesti v kabinetu.

Stavka južnih železničarjev med Spiljem in Dunajem.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Maribor, 27. marca. (Izvirno poročilo »Večernemu listu«.) Na južni železnici je izbruhnila stavka. Stavkajo od Dunaja do Špilja.

LDU Dunaj, 26. marca. (ČTU) Nameščenci nemško avstrijskih državnih železnic in južne železnice so na sedaj zaupnikov zahtevali povišanje plač in so zagrozili s stavko, ako ravnateljstvi ne bi nemudoma hoteli ugoditi njihovi želji. Strojvodje južne železnice so že včeraj ustavili delo, vsled česar je bil včeraj ustavljen skoraj ves promet; edino le živilski vlaki vozijo.

Vsi vlaki na južni železnici so včeraj dospeli na Dunaj z velikimi zamudami. Deloma so se na kolodvorih odigravali razburljivi prizori.

LDU Gradec, 26. marca. (ČTU) Sinoči je na vsej progi južne železnice od Dunaja do Brucka in Ljubna pričelo stavkati vse osebje. Gibanje se bo nemara razširilo do Gradca in dalje proti jugu. Ako se vodstvo železnice na Dunaju nemudoma ne sporazume z nameščenci, bo najbrž že danes ustavljen ves promet.

Nemški železničarji utihotaplajo v ententnih vlakih.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Maribor, 27. marca. Danes je vozil skozi Maribor ententni vlak proti Dunaju. Naše okrajno glavarstvo je dalo vlak preiskati in našli so v njem 2 vagona hrvatske slanine, ki so ga hoteli nemški železničarji

utihotapiti v Nemško Avstrijo. Dan za dnevom se ponavlja, da utihotaplajo Nemci s pomočjo ententnih vlakov živila iz Jugoslavije v Nemško Avstrijo.

Pretresena konferenca.

Zadnja poročila vele, da je mirovno konferenco pretresla vest iz Ogrske in Rusije. Pravijo, da bodo sedaj hitreje sklenili mir. Toda to ne bo pomagalo; ne gre le za naglico, marveč tudi še bolj za način miru, bo-li pravičen ali ne. Zmaga pravice bi pomenila poraz imperijalizma in kapitalizma. Se li pa bo imperijalistična struja mirovne konference odrekla svojemu principu, ne vemo. Zdi se, da bo celo Wilson prešibak, da bi preprečil imperijaliste o preteči pogubi. Angleški Lloyd George pod vtisom dogodkov doma deluje v smislu Wilsonovih načel in tudi doma na Angleškem se razvija vse v smeri protikapitalističnih tendenc. Lloyd George je vedno bil socialno pravično čuteč človek, ki je s svojimi socialnimi postavami prednjačil vsem državam sveta. Zgled Anglije je pa našel najmanj umevanja v Italiji, kjer je nasprotstvo med bedo in bogastvom, med proletarijatom in kapitalizmom najgorostasnejše. Zato tudi danes Italija ne čuti najmanjše volje, odreči se imperijalističnim sanjam, katerih uresničenje naj bi zagotovilo trajno nadvlado kapitalizma. In prav zato je socialno gibanje v Italiji zelo nevarno. Poročajo, da se pripravlja v celi Italiji štrajk železničarjev — radi Trsta. Toda ne v smislu neodrešenega Trsta, marveč zato, da vlada izpusti zaprte slovenske železničarje.

Tudi Albanec se upira kapitalistični Italiji, ker v kmečki Srbiji in Grški vidi, kako se ljudstvu bolje godi v socialno pravično urejeni državi. Srbija je bila vzgled socialno pravično urejene agrarne države.

Žal, da so danes v naši državi na krmlu ljudje, ki ne razumejo duha časa, in ki menijo, da se bo s par frazami o demokraciji dalo vse urediti. Naše mnenje je vedno bilo, da bo našo državo ustvarila močno na zunaj in znotraj le vseskozi moderna in pravična socialna uredba ter — kakor je Krek dejal — veliko, veliko svobode.

Včeraj so v belgrajskem parlamentu napadali Pribičevića, ki se je zagovarjal in dejal, da sprejema vso odgovornost. Ne bo li zanj pretežka?

Ne smemo biti trmastí in trdih glav. Može na mirovni konferenci so pretreseni od dogodkov, ki se odigravajo po svetu in skušajo prepričati trmaste in bedaste,

aj odnehajo. Izmed velikih mož na konferenci ga ni, ki bi hotel osebno prevzeti odgovornost za vse posledice napačnih ukrepov. Posledice groze bodo ogromne. Le mali ljudje, ki ne vidijo naprej, govore o svoji odgovornosti, ker se ne zavedajo silne teže, ki si jo s tem nalagajo in pod katero bi bežali, če bi začele posledice padati na njihove glave.

Francoska misija zapusti Budimpešto.

LDU Budimpešta, 26. marca. (ČTU) Ljudski komisar za zunanje —posle Bela Kun je imel včeraj razgovor s polkovnikom Vixom, ki je izjavil, da namerava francoska misija zapustiti Budimpešto. — »Neue Freie Presse« poroča, da so inozemske misije že zapustile Budimpešto. Doslej ni znano, kam so odpotovale misije, ali proti Dunaju ali proti Beogradu.

Dunajski socialisti proti republiki svetov.

LDU Dunaj, 26. marca. (ČTU) »Arbeiter-Zeitung« objavlja danes članek, v katerem pobija načrt ustanovitve republike svetov v Nemški Avstriji. List piše med drugim: Republika svetov pomenja prelom z entento, odpoved premirja, podaljšanje vojne, izgubo vsake ententne podpore ter obnovitev vojne zoper entento. Ali se more naš izstradani in vojne naveličani narod vojevati še dalje? Ententa potrebuje Nemško Avstrijo, ker vodi čez naše ozemlje pot iz Italije in Jugoslavije na Češko in Poljsko. Ententa ne bi ostala brezbrizna, ako bi se vezali z Rusijo. Na proklamacijo republike svetov bi kratkomalo odgovorila z vkorakanjem svojih čet v našo deželo. Nemška Avstrija bi bila za entento lahek plen. Tudi naš gospodarski položaj napram ententi bi bil popolnoma drugačen kot pa položaj Rusije ali Ogrske. Diktatura svetov bi imela najbrže takojšnjo zasedbo za posledico in Italijanska okupacijska armada bi ravno tako hitro razpustila delavske in vojaške svete, kakor jih je razpustila francoska zasedbena vojska v Porenju. Sicer pa ni treba ententi storiti drugega koraka, kot ustaviti pošiljanje živil, in v par dneh bi bila posledica vzklica republike svetov lakota, ki bi nas prisilila, da se uklonimo ententi.

Italijani popravljajo.

LDU Dunaj, 26. marca. (ČTU) Italijanski komisar na Dunaju objavlja nastopno izjavo: Vest, da so italijanski delegati na mirovni konferenci v Parizu zagrozili z odstranitvijo s konference, ako svet alijancev ne bi hotel ugoditi njihovim zahtevam po Reki, je popolnoma neutemeljena, ker italijanska delegacija ni sklenila nič takega.

Koroški Nemci napovedujejo nove boje.

Posebno poročilo »Večernemu listu«.

Dravograd, 27. marca. Nemški letalci so metali zadnje dni veliko število dvojezičnih letakov na kraje, ki jih imajo na Koroškem zasedene jugoslovanske čete. V letakih je nakopičenih vse polno laži. Ob

koncu pravi tudi letak, da naj Korošci zasedenem ozemlju še nekoliko počakajo, ker se bliža rešitev in jih bodo Nemci osvobodili izpod jugoslovanskega jarma.

Prvi boji med češkimi četami in ogrsko rdečo gardo.

Zagreb, 27. marca. Iz Budimpešte se brezlično poroča: Zveza med Budimpešto in Dunajem je prekinjena, ker so češke čete, ki prodirajo pri Komornu, zavzele LDU Dunaj, 26. marca. (ČTU) Kakor poročajo listi, so bili že prvi boji med ogrsko rdečo gardo in čehoslovaškimi četami.

»Deutsches Volksblatt« javlja, da so ogrske garde napadle češke vojake pri Ostrogonu in jih potisnile nazaj v smeri proti Bratislavi. Ko so Madžari dospeli do Donave, so razstrelili veliki železniški most čez reko zapadno Ostrogona.

Ententne čete proti boljševikom.

LDU Rotterdam, 26. marca. (ČTU) »Morning Post« poroča iz Pariza: Iz torka so vpeljali alijanci protiodredbe radi zopetne osvojitve Ukrajine in vojnega pohoda proti Rusiji. Iz Brindisija in Marseilla so na potu v Solun in Odeso močni vojaški transporti. Odtod odkorakajo čete proti Rumuniji, oziroma proti Moskvi.

LDU Curih, 26. marca. (ČTU) »Secolo« poroča: Noč in dan vozijo iz Reke vlaki z ententnimi četami proti Ogrski. Ententni načrt za pohod proti Budimpešti se bo izvršil sporazumno s Poljaki in Čehi.

LDU Ženeva, 26. marca. (ČTU) Kakor poročajo lyonski listi, je izza ponedeljka marseillsko pristanišče odprto edinole za transporte čet. Domneva se, da gre za velike oddelke vojaštva, ki jih ententa pošilja na Ogrsko.

LDU Bukarešta, 26. marca. (ČTU) »Dacia« poroča, da je v Carigrad dospel transport 50.000 mož francoskih kolonijalnih čet, ki so namenjene za Rumunijo. Prihodnje dni pričakujejo še večje transporte ententnih čet, ki naj zajedno z rumunsko armado nastopajo proti boljševikom.

LDU Ženeva, 26. marca. (ČTU) Pariško časopisje poroča: Zbornični odsek je sprejel z vsemi glasovi izjavo zunanjega ministra Pichona, ki napoveduje vojaško intervencijo alijancev na Ogrskem. Za ta predlog so glasovali tudi socialisti.

LDU Bukarest, 26. marca. (ČTU) Dacia poroča, da se je v Carigradu izkrcalo 50.000 mož francoskih kolonijalnih čet, ki so namenjene za Rumunijo. Za prihodnje dni pričakujejo še večjih transportov ententnih vojakov.

Karoly v zvezi z boljševiki.

LDU London, 26. marca. (ČTU) »Gazette de Lausanne« poroča: Karoly se je že izza novembra p. l. s posredovanjem

anarhista Rakovszkega pogajal z moskovsko vlado, da se boljševizem razširi tudi na Ogrskem.

Z naše severne meje.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 27. marca iz uradnega vira: Dne 26. t. m. ob 10. uri zvečer so Nemci streljali z artiljerijo na Velikovec in okoličico ter na Lušnik in Orličo Ves, nadalje na Hrenovice in proti Mrzli vodi. Naše topništvo je kratko odgovorilo. Do resnega napada s strani Nemcev ni prišlo.

Nemška Avstrija in Trst.

LDU Dunaj, 26. marca. (ČTU) Listi poročajo: Nemško-avstrijska vlada je naprosila italijansko vlado, naj Nemški Avstriji prepusti v Trstu del luke za uvozni in izvozni promet. Italijanska vlada si je pridržala pravico, da proučava to prošnjo.

Nemški general pred sodiščem.

LDU Berlin, 26. marca. (ČTU) Državna vlada namerava v prihodnjih dneh

predložiti narodni skupščini zakonski načrt glede ustanovitve državnega sodišča. Pred ta sodni dvor pridejo tudi Ludendorff in Bethmann Holtweg.

Iz pokrajine.

Kr V spomin † Tasi Milenkoviču, načelniku v srbskem notranjem ministrstvu v pokoju, priobčuje belgrajska »Epoha« daljši članek. Pokojnik je bil najboljši srbski kriminalist in je skušal povzdigniti policijsko stroko na čim višjo stopnjo. Bil je tudi izredno plodovit pisatelj, ki je sodeloval v časopisju, razen tega pa izdal do 25 knjig znanstvene, socialne in leposlovne vsebine. Deloval je na polju dobrotelčnosti in dal pobudo za ustanovitev »Društva za sirote in zapuščene otroke«. Ob napadu na Beograd je granata zadela njegovo hišo in ga pokopala pod razvalinami; prijatelji so ga komaj izkopal in rešili pred požarom, ki je divjal v bližini. Ta doživljanje in pa ne-

srečna usoda domovine sta ga popolnoma potrla in 20. marca 1918 si je v ujetništvu sam vzel življenje. Svoje premoženje — približno pol milijona dinarjev — je volil v dobrodelne svrhe.

kr **Brzjavni promet z mestom Dunajem in s Švico je zopet dovoljen.** Vsled odloka poštne ministarstva je počenši od 1. aprila t. l. naprej zopet dovoljen brzjavni promet (torej tudi privatne brzjavke) z mestom Dunajem in s celo Švico. Dosedaj so bile dodeljene v Nemško Avstrijo samo državne in trgovsko-poslovne, v Švico pa državne in časopisne brzjavke. Pristojbina pri navadnih brzjavkah v prometu z mestom Dunajem kakor sploh za kraje Nemške Avstrije, znaša 15 vin. za besedo, minimum 2 K 60 vin. za brzjavko. Dovoljene so tudi nujne brzjavke, za katere se plača trikratna pristojbina. Vojna doklada v znesku 20 vin. za brzjavko se ne plača. V prometu s švicarsko znaša pri navadnih brzjavkah pristojbina za besedo 48 vin., minimum 2 K 50 vin. za brzjavko. Dovoljene so tudi nujne brzjavke, za katere se plača trikratna pristojbina. Vojna doklada 20 vin. se ne plača.

kr **Kmetje v Hercegovini** so se že pridno lotili dela na polju. Zdi se, da so po narodnem in stanovskem osvobojenju kakor prerajeni. Tako poročata mostarska »Narodna Sloboda« in nadaljuje: Za saditev tobaka se kmetje še niso odločili, marveč hočejo počakati, da jim vlada, kakor je obljubila, plača lanskega tobaka po 10 K 1 kg; šele potem se bodo znova lotili pridelovanja tobaka.

kr **Vojna cenzura za pisma, za brzjavni in telefonski promet z inozemstvom in tuzemstvom** se je uvedla s 25. marcem na Hrvaškem.

kr **Za upravitelja policijskega poverjeništa v Zagrebu** je ban imenoval dr. Avgusta Mišetiča.

kr **Edini stavkolomec v štrajku bančnih uradnikov v Zagrebu** je bil dr. Edo Frank, pravni svetnik Hipotekarne banke. Celokupno uradništvo je Franka začelo bojkotirati in sedaj se je uklonil: podal je banki svojo odpoved.

kr **Akademski pravniški klub** se je 22. t. m. konstituiral v Zagrebu. Za predsednika je bil izvoljen Tomo Horvatič.

kr **Slovenske železničarje** zahtevajo Hrvaškem, da uvedejo na tamkajšnjih železnicah red, kakor so ga uvedli na Slovenskem.

kr **Za 400.000 vojaških oblek blaga** z vsemi pripadki je kupila vlada od ameriške vojske na Francoskem. Preje je že kupila 100.000 oblek.

kr **Predrznost.** Te dni se je vršil v Zagrebu sestanek trgovcev, na katerem je med drugimi govoril tudi zagrebški trgovec Izidor Weiser. V svojem govoru se je predrznil reči tole: Prepovedano nam je trgovati s sovražnimi državami. Protestiram proti temu, da bi bili naši sovražniki Nemci in Madjari, s katerimi smo 800 let bratsko trgovali in imeli vsega dovolj. Ampak prave sovražnike je treba iskati v Zagrebu! — »Riječ SHS« opozarja Weiserja in njemu enake, naj ne izzivajo, naj bodo hvaležni, če ostanejo pozabljeni; kajti drugače se bo narod spomnil njihovega

dela pod starim režimom njihovih denunciacij in obračunal z njimi kot s »pravimi sovražniki«.

kr **Za upostavo belgrajske Narodne knjižnice.** V naučnem ministristvu se je sestavila prosvetna komisija, ki pojde v Sofijo iskat iz Nar. knjižnice uprjene knjige in rokopise. Komisijo vodi Atanas Majzner iz Nar. knjižnice.

kr **Ali so smešni ti laški olicirji!** Prebravši v »Več. Listu« otroče-smešno zahtevo teh »junakov ra begu«, da naj je pozdravljajo naši ljudje v civilni obleki, se spominjam tega-le dogodka. Bil sem pred vojno v laškem Vidmu, prišel v ulico pred vojašnico. Pred vhodom je stal vojak na straži s puško na rami in z nasajenim bajonetom. K njemu pride vojak-tovariš, se nasloni ob vhodni steber, vzdigne levonogo, jo upogne v kolenu in upre stopalo v vhodni steber. Nato začneta kramljati. V vojašnico pride z ulice mimo njiju višji častnik. Ali mislite, da sta se zanj kaj zmenila? Prav nič! Ostala sta v svoji stoji in v svojem razgovoru. In častnik ju ni pokaral niti s pogledom, kamo-li z besedo. — Tu imate zgled pristne »laške discipline! In te laške žabe bi hotele našemu ljudstvu imponirati z militarističnimi karikaturami, kakor da bi cel svet ne vedel, da so pravi mojstri le v begu. Saj je znano, da je njih general Barattieri tri dni bežal s svojo »armato« pred Abesinci ter šele tretji dan pogledal nazaj, ali gredo za njimi!

Iz Ljubljane.

1 **Dijaštvo** je lačno. Iz dijaških vrst smo prejeli trpek dopis, v katerem se mladina pritožuje, da mora hoditi lačna v šolo, mej tem ko vidi povsodi ob potu vse polno belega peciva, krofov in sladčic, za najvišje cene seveda, ki jih dijak ne zmore. Vprašujejo, kje dobivajo ljudje moko za sladkarije in enake stvari. »Če je dovolj bele moke v beli Ljubljani, čemu ne pečejo cenejšega kruha za one, ki si ubijajo glave za narod? Kaj zahtevate še od nas, ko itak komaj hodimo po ulicah, ne da bi se še učili.« — Mi razumemo mlade ljudi. Če so dijaki stradali pogosto pred vojno, si lahko predstavimo položaj, ki na mladino gotovo ne vpliva najugodnejše. Pri nas seveda ne vidimo ničesar. Niti tega ne, da se vrše po zakonitih in javnih kavarnah tajne borze, ki služijo navijanju cen bolj ko kdaj prej in slabšajo položaj od dne do dne. Zavemo se navadno šele tedaj, ko nas naenkrat opomni hude posledice našega ravnanja in takrat vedno prepozno.

1 **Izredni občni zbor društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji** se vrši dne 13. aprila 1919 ob 9. uri dopoldne v knjižnici deželne vlade v Ljubljani.

1 **Sestanek članov sklicuje slov. trg. društvo »Mercur«** na petek dne 28. marca ob 8. zvečer v društvene prostore. Na sestanku se bo poročalo o ukrepih društva z ozirom na zadnji sestanek ter razpravljalo o važnih stanovskih vprašanjih.

1 **Pri poštah uradih Ljubljana 3, 4, 5, 6 in 7** bodo od 1. malega travna za občinstvo uradne ure ob delavnikih od 8. do 12.

dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 10. ure dop.

1 **Pojasnilo.** Z ozirom na našo vest pod napisom »Avstrijski orel«, smo naprošeni izjaviti, da okraski na Kleinmayr & Bambergovi tiskarni ne predstavljajo avstrijskega cesarskega orla, ampak tiskarski grb.

1 **Oddaja plemenskih prešičev.** Vnovčevalnica za živino v Ljubljani ima oddati večjo množino plemenskih pujskov v starosti od 8 do 12 tednov. Kdor jih želi kupiti, naj se zgloši v pisarni Turjaški trg št. 1, od 8. do 12. ure vsak dan.

Žena.

ž **Četvorčki.** Istočasno rojstvo več otrok je primeroma redkejši slučaj. O dvojčkih slišimo že še, trojčki in četvorčki itd. so pa le izjeme. Dr. Hauser priobča v monakovskem medicinskem dnevniku o četvorčkih. Prebrskal je uradno berlinsko statistiko, da bi dočital število takih slučajev. Uradni zapiski so obsegali skupno 74 let. Dvojčkov je bilo 111 na 10.000 rojstev, trojčkov eden, oziroma troje, ki so se rodili enkrat na 30.000 drugih otrok. Četvorčki so pa daleč zadaj, od približno dveh milijonov novorojenčkov v vseh 74 letih so se rodili četvorčki samo trikrat. Možnost takih rojstev raste s starostjo mater. To je bilo mnenje že prej, Hauser je videl, da je to mnenje upravičeno. In sicer gre po nekaterih gotovih zakonih. Matere dvojčkov so mlajše kakor matere trojčkov, te zopet mlajše kakor matere četvorčkov itd. Primeroma redki so slučajji, da pridejo že prvi dvojčki na svet, pri trojčkih in četvorčkih je pa to še bolj izključeno. Še nekaj drugega je Hauser dočital: tiste matere, ki imajo že tako dosti otrok, so navadno oblagodarjene s takimi rojstvi. Rojstvo dvojčkov in trojčkov prinese večinoma drugi do peti porod; četvorčki se rodijo še pozneje, njih matere so stare povprečno 35 let.

ž **Ukročena žena.** Žena nekega znanega francoskega dramatika hoče od nje-ega proč in reče: »Dosti imam, zapustim te, nikdar več me ne boš videl!« — Mož pravi: »Dobro. Poslal bom policiji tvoj popis, da bodo vedeli, da si bila moja žena: Nos zavihan, usta ogromna, lasje kupljeni, oči majhne mišje. Posebni znaki: številka čevljev 42.« Žena je ostala doma in je bila odslej naprej s svojim možem zelo zadovoljna.

ž **Čiščenje mleka z elektriko.** Mleko lahko v velikih množinah očistimo bakterij z elektriko. Vlijemo ga po vrsti v več kovinskih posod, skozi katere je napeljan električni tok. Pri poskusih so mleko preje nalašč okužili z diftirejskimi bakterijami, vliili so ga v take posode in niso našli nobene krali več. Kemična preizkušnja pa ni pokazala nobene izpremembe.

ž **Medicinski študij žensk.** Veliko je vprašanje, če se ta študij danes izplača in prinese tudi zadovoljivo existenco. Dr. Siegertz pravi: Leta 1912. je bilo na Nemškem praktičnih zdravnikov okoli 30.000, zdravnic pa samo 69. A število medicink je sorazmerno veliko večje in raste rela-

živno od dne do dne. Zdrava ženska je telesno in duševno sposobna i za študij i ga praktično izvrševanje zdravniškega poklica. Študijski načrt se bo moral sčasoma ozirati na žensko posebnost. Ženska naj ostane kot dijakinja in zdravnica res ženska. O njeni usodi kot zdravnica odločata kakor pri zdravniku potreba in pa osebna sposobnost. Poročena zdravnica bo morala svoj poklic deloma ali pa popolnoma opustiti, če se hoče posvetiti gospodinjstvu in vzgoji otrok. Oboje ne gre. Najmanj 20 do 24 tisoč kron potrebuje ženska, predno si more zagotoviti samostojnost. Sedaj kaže bodočnost malo boljše kakor pred vojsko, ker je veliko zdravnikov vojska pobrala.

Ž O zgodovini surovega masla ali putra. Tudi surovo maslo ima svojo zgodovino. Mi se sramujemo izraza »puter«, češ da je to samo pokvarjena nemška beseda »Butter«. Pa tudi to ni res, buter ni nemška beseda, temveč tujka, ki jo nahajamo prvič v norimberskem besednjaku l. 1842. Ljudstvo jo je pa rabilo že preje, a izraz »Butterbrot« n. pr. se je udomačil na Nemškem v drugi polovici 17. stoletja. Beseda pride iz grščine, glasi se butirom, sestavljena je pa iz skitsko-grškega bus = goveda in pa iz skitskega tiroš = sir. Tiroš je pa tudi že po glasu isto kot sir. Herodot nam pripoveduje, da so bili Skiti prvi ljubitelji putra, a mleka niso jemali od krave, temveč od kobile. Zato se nam ne zdi čudno, zakaj se je zdela ta hrana Skitom tako zoprna in zakaj so jo imenovali barbarsko. Od drugih barbarov, ki so uživali puter, nam imenuje Strabo v prvi vrsti Trake, potem pa Kelte in Iberce, torej približno ves tedanjí sever Evrope in pa njega neposredni podajšek proti jugu. Tudi stari Germani so ga poznali, a ga niso jedli, temveč so ga uporabljali za maziljenje telesa. Zato so ga imenovali tudi začetkoma anko in amero, kar pomeni toliko kot mazilo. Polagoma so se pa s putrom sprijaznili tudi »kulturni« narodi starega veka, uporabljali so ga kot zdravilo. Bizantinski zdravniki so ga priporočali proti kašlju in proti bolečinam otroka, ko dobi zobe. Indija je bila pa že od nekdanj obliubljena dežela surovega masla. Stari Indijci so ga prav posebno cenili in so ga jedli pri vsakem obedu. Indijska trgovina ga je prinesla potem Arabcem in pozneje Židom. Arabci, ki niso imeli oljnega olja, so uporabljali surovo maslo brezdvomno že v zadnjem stoletju pred Kristom pri pripravljanju jedi, in sicer onega iz ovčjega ali kozjega mleka. Čudno je pa to, da je kljub tej ljubezni do surovega masla pri Arabih izraz, »prodajalec putra« psovka. Afrikanški narodi pijejo surovo maslo stajeno, tako v Abesiniji in Nubiji; v Nemški Vzhodni Afriki pa hranijo dojenčke s mlečnim putrom. Seveda se pa vsi ti narodi še veliko bolj kot za hrano poslužujejo surovega masla za to, da si ga vdronejo v telo v brambo proti vročini; tudi delajo iz njega neke vrste milo za snaženje obleke. Afrikanške dame ga pa uporabljajo kot pomado in ga kurijo tudi v svetilkah kot nadomestilo za olje. V Aziji putra Kitajci in Japonci ne cenijo prav posebno visoko, tembolj pa Mongoli in

prav posebno še prebivalci visokega Tibeta. O tem priča že našemu novemu letu odgovarjajoče »putrov praznik«, ki ga praznujejo vsako leto v samostanu Kumbun. Priprave se začnejo že tri mesece preje, potrebno surovo maslo nabirajo polagoma in ga shranijo zgneteno v mrzlih prostorih. Nato začnejo izdelovati duhov-

niki za praznik potrebne izrezke iz putra. Navadno so to kipi Budovi ali pa tudi posnemki svetišč do višine 20 čevljev = 7 m; pobarvajo jih in to so včasih pravi umotvori velike vrednosti. Te podobe razsvetlijo med svečanostmi s svetilkami iz surovega masla. Torej vse ena in ista tvarina.

Izpred ljubljanske porote.

Konjski tat in ropar obsojen na petletno ječo. Posesnikov sin Janez Rant je 25. listopada m. l. jahal domačega, skupno s Teranovim konjem iz Bistrice proti Podnartu. Na samotni cesti, ki vodi skozi gozd Gobovec, začuje na sredi ceste nenkrat klic: »Halt!« Pristopil je k njemu človek, ki mu je v hrvaškem narečju ukazal, naj mu izroči konja, češ, da juje ukradel. Tujec-vojak je nastopal kot službena oseba. Ko je pa videl, da ima Rantov konj vojaško znamenje »S«, je zahteval izročitev Teranovega konja. Fant mu je ugovarjal, a neznanec je potegnil samokres ter nameril proti njemu z grožnjo, da ga takoj ustrelji, če mu ne izroči konja. Umevno je, da se je tega fant prestrašil. Neznanec mu je odrezal konja, nakar je fant s svojim konjem zdrljal k orožnikom v Podnart, katerim se je še isti večer posrečilo prijeti storilca v osebi Jan. Pretnarja, moža posestnice iz Radovljice. Obdolženec, ki je na najslabšem glasu, priznava, da je Rantu vzela konja, misleč, da je ukraden, ker ni imel vojaškega znamenja, ter da je imel namen oddati ga vojaški oblasti. Odločno pa zanikava, da bi bil Rantu z samokresom ali na drug način grozil. Obdolženčeva žena je izpovedala, da je njen mož že dan prej odšel na pot v Ljubljano, da bi kupil konja, za katerega mu je izročil sin denar. Isti večer, ko so ga orožniki prijeli, ni nič omenil, kje je dobil konja, marveč je izjavil, da ga bo zaklal, ko ga bo dal živinozdravniško ogledati. Od denarja, ki mu ga je dal sin za nakup konja, se je našlo le 1 K 44 vin., kar opravičuje sum, da je sinov denar zapravil in se potem nasilnim po-

tom prilastil tujega konja. — Obsojen je bil na pet let težke ječe.

Družba mladih tatov. Zaradi hudo delstva tatvine so se morali danes dopoldne zagovarjati 14letni Rudolf Grainer, 16letni France Rems, 18letni Janez Završnik, vsi trije ključavničarski vajenci, 14letni Karl Rems, kleparski vajenec, in 15letni Janez Žumer, hlapec, vsi v Kamniku. Glavna storilca te tatinske družbe sta bila Greiner in Franc Rems. Kot ključavničarska vajenca sta dobro poznala krajevne razmere; tudi so njima bili v delavnici na razpolago »vitrihi«. Prvi vlom sta izvršila Grainer in Franc Rems 2. kimovca m. l. ponoči pri Frančiški Debevc v Kamniku, kjer sta pobrala raznih reči v vrednosti 432 K, medtem ko je K. Rems stal na straži. Drugi vlom se je izvršil pri Heleni Žerovnik v noči na 9. kimovca. Pri tem vlamu so bili udeleženi Grainer, Fr. Rems in Završnik. Tu so pobrali različno perilo, kateri plen je Završnik skrnil na gospodarjevem hlevu. Povzročena škoda je znašala 5366 K. V noči na 19. kimovca m. l. je Franc Rems s svojima tovarišema Završnikom in Žumrom vlomil v Cerarjevo gostilno v Kamniku, kjer so odnesli razne likerje, vinskih buteljlk, jaje, kruha in drugo v skupni vrednosti 606 K. Obdolženci svojega dejanja ne tajijo in vse priznavajo. Francu Remsu se tudi očita, da je pokupil od raznih vojakov, ki so se vračali iz laške fronte, razne predmete, ki niso bile njih last, v vrednosti 600 K, kar obdolženec ne taj.

Obravnava ob zaključku lista še ni bila končana. Obsodbo bomo priobčili jutri.

Po svetu.

s Mikrobi. Ni znano, kdo je začel s pomočjo mikroskopov prvi proučevali mikrobe. Zna se samo, da se jih spominja prvi jezuit Atanazij Kirschner l. 1617. Devet let pozneje jih je iskal Holanec Levenhoeck v vodi in pljunkih. V teku 180. let se je razvila o njih nova znanost, s katero so se pečali mnogi učenjaki. Tedaj je judstvo izvedelo, da se nahaja neizmerno število živalic, ki so skrite v vodi, v zraku in v najskritejših kotih našega telesa. De Freudreich je analiziral zrak in konstatal, da se nahaja na enem kvadratnem milimetru 800 do 900 mikrobnih teles. Miguel je izračunal, da jih je v bolnišnici na istem obsegu 55 tisoč. To dokazuje, da je življenje mikrobov odvisno od množine zraka. V. Tucini je v enem centimetru kubičnega zraka izračunal nič manj nego 78 milijonov mikrobov, a Miguel je v mali preži pariške zemlje. kolikor jo more de-

žati med dvema prstoma, izračunal dve milijardi. Najnovejša raziskovanja so pokazala, da vsakdo izmed nas vdiha in zopet izdiše do 45 milijard mikroorganizmov, katerih najvažnejše leglo je v črevih.

s Najmlajši marsiljski junak. L. 1914. je živel v Marsiliji trinajstletni deček Dezider Bioma, ki je začel sanjati o junaštvu, kakor hitro je bila začela vojna. Ko se je huzarski polk iz njegovega mesta podal na fronto, se je skrnil med vojake in se odpehljal. No, poveljnik ga je odkril že na tretji postaji in ga poslal nazaj. Deček se ni umiril radi prvega neuspeha. Čez nekaj mesecev se je vkrcal neopažen na ladjo, ki je peljala armado v Dardanele. Poveljnik ga na širnem morju ni mogel poslati nazaj, pa ga je namestil v kuhinji. Ko so se izkrcali v Sidil Baru, ni vzdržalo junaško dečkovo srce, zapustil je varno kuhinjo in se podal med napadalne čete. Pri prvem spopadu je planil naprej in kričal: »Naprej, naprej! Na bajonet!« Prvi od vseh je padel,

adet od krogle v sredo srca. Kiparica Hugues je modelirala doprni kip mladega junaka, ki ga bodo postavili na nekem trgu sredi rodnega mesta.

s V velikem ameriškem hotelu. Amerikanci so, kakor znano, v obrti najbolj velikopotezni in zlasti v gostilničarstvu ne pustijo nobenemu prednosti. Kdor je kdaj spal v mokri postelji, kdor je imel za blazino pismeni ovitek, za umivalno skledo pa posodico za jajca, pa ni dobil nobene čitalnice in nobenega snažilca čevljev in je spoznal le po visokem računu, da je stanoval v prvovrstnem hotelu, ta bo naslednje vrstice bral z nekimi tihim zadovoljstvom. Veliko je krajev, kjer je vsaka peč večja kakor soba, ki smo jo naročili, a kjer so napitnine še štirikrat večje kakor je cena že za itak drago »sobo«. Prva hotelska razstava v Novem Yorku, 21. do 25. novembra 1916, je pokazala, da ni ravno treba, da bi bili omenjeni nedostatkii v vseh hotelih. Zbranih je bilo nad 100.000 gostilničarjev, razstavili so pa kakih 700 predmetov. Videli si čudeže: najprvo vse predmete, ki jih zahteva moderni hotelski obrat, v prvovrstni kakovosti, tako preproge, tapete, opravo, namizno opravo, uniforme, konzerve, kopalno opravo itd.; potem pa vse polno novosti, na primer uporabo plina, elektrike iz vročega zraka za kuhanje, pečenje, snaženje, umivanje in oprave itd., potem avtomate za milo in pitne kozarce, avtomate za razne toaletne predmete; nezlomljivo pohištvo iz lesa, srebrne stroje za snaženje, praktične nabesalnice za obleko; okna, ki se odpirajo na popolnoma nov način, da ne nastane prepah; nove izkaznice, registraturne knjige in druge materialije za hotelsko pisarno, pisarniške potrebščine, električne ure, kolkovne in kontrolne aparate itd., telefonske avtomate, ki jih rabimo brez pomoči hotelskih postrežnic itd. itd. Ni skoro treba povedati, da so kuhali in pekli pred očmi obiskovalcev in razdajali tudi vzorce moderne kuharsko-hotelske umetnosti. Videli si krasne slike gostiln in klubov. Zelo so občudovali lično izdelan kakšna dva metra visok vzorec novega hotela Commodore nasproti centralnemu kolodvoru: 2000 sob s kopeljo, vse sobe na cesto. Enažo velik hotel, Pensilvanijo, so zgradili pozneje nasproti novojorskemu pensilvanija kolodvoru. Glavna točka v razpravah na shodu je bila prohibicija, prepoved izdajanja in uživanja alkohola. Od 48 držav Unije se jih je 25 že izreklo s tripetinsko večino skupnega prebivalstva za prohibicijo in jo je tudi izvedlo, oziroma postale so »suhe«, kakor pravijo Amerikanci. Zato dela ta struja, ki jo posebno uspešno razširjajo ženske, hotelirjem še ne »suhih« držav velike skrbi. Dovolili so velikanske denarne vsote za razširjanje protistruje. Za prohibicijo najvažnejše je bilo posvetovanje o zvezni postavi proti tatvini in poneverjenju v hotelih. Letna škoda znaša več milijonov. Zvezni zakon je zato potreben, ker si v tem posamezne države tako zelo nasprotujejo. Razgovarjali so se tudi o šoli za hotelske nastavljenice, natančno določili bodo pa to šole sedaj po vojski v Čikago. Ravno tako bo v Čikagu prišel v razpravo predlog zastopnikov iz

Buffalo o ustanovitvi visoke šole za gastronomijo (kuhalno umetnost). Vrhtega so sklenili, da bodo take hotelske razstave priredili odslej naprej vsako leto. Ker je promet z Ameriko še otežkočen in bi se kak podjeten gostilničar ali podjetnik morebiti hotel poučiti o tem in onem, naj piše kar na tujsko pisarno v Curihu v Švici. Tam bo dobil natančne informacije, reklame itd. Zaenkrat bomo težko konkurirali z Amerikanci; kajti če hočemo vpeljati hotelske telefonske avtomate namesto telefonskih gospodičen, si ne bomo znali pomagati, ker nimamo niti teh. V gastronomiji z Ameriko pač še ne bomo zlepa tekmovali.

s Gospa Wilson o Parižankah. Gospa Wilson se je izrazila te dni proti izdajatelju nekega ženskega lista v posebnih razlikah značajev Američank in Parižank. Kar sem na Francozinji in posebej na Parižanki zapazila, je to, da se glede ženske volilne pravice drži zelo rezervirana in se kljub temu, da gre vlada ženskam v tem oziru na roko, zanima samo del ženstva za to. Klub temu pa se ne sme misliti, da je Parižanka v politiki popolnoma brezbrizna, ne; toda ona daje prednost dolžnosti žene napram možu in se politično ne udeležuje javno in na kričoč način. Javne nastope, male bitke v dnevni politiki smatra ona za žensko nedostojne in tudi tribuna ji ne ugaja. Med tem ko nastopa doma in v družbi sijajno, je zelo nesamostojna, če je sama, na potovanju, v gledališču, ali kjerkoli. Med tem, ko vzgoja Amerikank stremi za tem, da postane deklica samostojna, so Francozinje dolgo časa v kakem penzjonatu, tuje realnemu življenju. Vendar pa je ko žena boljša družica svojemu možu ko Amerikanka.

s Logika bivšega grškega kralja. Bivši kralj Konstantin je dal nalog, da naj prodajo vse njegove premičnine na Grškem, ker se nahaja v slabem finančnem položaju. Nekemu pariškemu dopisniku je dejal bivši kralj, da se je končala vojska proti vsem zakonom logike, a da je on veroval v logiko. Dopisnik je pripomnil, da bi bilo bolj logično, verovati, da bo Nemčija podlegla pred celim svetom. »Res,« je dejal kralj, »a kdo je mogel vedeti, da za časa vojne ne bodo buknila na Francoskem kar tri revolucije.« — Kot se vidi, je kralja ubila logika.

s Afera radi balzamiranja Mazzinijevega trupla. Ob priliki nedavne obletnice Mazzinijeve smrti se spominja genoveški »Cittadino« na afero ob priliki balzamiranja Mazzinijevega trupla. Dr. Gorini, ki je truplo balzamiral, je bil potom časopisja večkrat obdolžen »profaniranja velikanovega trupla«. Nekoč je prejel iz Londona pismo s številnimi podpismi, v katerem je tamošnja laška komisija protestirala proti »profanaciji svetosti smrti«. Gorini je srdito odgovoril in končal: »Zakaj pa niste protestirali proti črvom, ki so bili tudi začeli profanirati učiteljevo truplo?« Čez leto dni je bil Gorini izločil truplo. Obraz je bil popolnoma ohranjen, kakor tudi celo telo. Barva lic je bila ohranjena tako, ko da je umrl pred par minutami. Gorini je imel topot v znanstvenem društvu predavanje, v katerem

je pokazal še nekaj eksperimentov. Pokazal je tri človeške glave, ki so imele popolnoma ohranjene linije, barvo in lase.

s Dvoboju v zraku. Gosp. Vandecrane, direktor »Exportateur Français«, razžaljen od gospoda Schreiberja, ravnatelja »Echos de l'Exportation«, je poslal temu svoje priče in zahteval zadoščenja v zračnem boju s strojnicami. Protivnika sta bila za časa vojne izvrstna avijatika. Avijatični krogi čakajo s skepsjo izid tega dvoboja. V resnici, čemu naj bi sekundanti in piloti (zakaj nemogoče je streljati in voditi aparat) izpostavljali svojo glavo radi časti gg. Vandecraneja in Schreiberja. Če bi šlo tu za tradicionalni dvoboj iz starih dobrih časov, ko so se nasprotniki pripeljali v kočijah na bojišče, vedoč že naprej, da bo razžaljeni ustrelil v zrak, drugi pa srdito zagnal pištolo od sebe... bi že šlo, toda tako...

s Maurice Maeterlinck, se je bil po zadnjih vesteh poročil z gospodično Renée Bahon. Maeterlinck je bil že enkrat poročen z lepo in duhovito igralko, Georgette Leblanc, ki je napisala k neki njegovi knjigi nežen in topel predgovor, po katerem se more soditi, da ga res globoko in umno ljubi in spoštuje. Zakaj je zahteval ločitev od nje in je poročil gospico Bohon, se ne vé gotovo. No, bila bi nedostojna lahkomurnost in nehvaležnost, da je on, ki je že star, odslovil drago in pametno ženo samo radi tega, ker je druga, nova, stara samo 23 let in je tedaj 35 let mlajša od njega.

s Petdesetletnica Berliozove smrti. Te dni se je obhajala po vsem Francoskem petdesetletnica Berliozove smrti. Teško in mučno življenje velikega glasbenika se je končalo ravno ob času, ko se mu je porodila prva zora zaslužene slave. Vsi so mu stavili velike težkoče in ovire, celo njegova rodbina. Nihče ni razumel reformatorja francoske glasbe.

s Roparski umor. Pred nedavnim je vrغل neki mož svojo znanko v donavski kanal, da bi se polastil njenega premoženja. Tedaj so mislili, da se je izvršil samoumor. Ko je padla v vodo, so slišali krik. To je dalo misliti. Če bi šla v smrt prostovoljno, ne bi kriknila. Ko je bral v časopisih tozadevno notico neki sluga Doppelbauer, je videl, da gre tu za njegovo prijateljico, ki je izgnila. Ta pa je imela znanje z nekim Blažem Ravnikom, ki ji je dejal, da se bo odpeljal, iskat živeža, ona pa je sklenila, da ga bo spremila. Res je ta dan odšla od doma in dejala, da ji bo Ravnik daroval živil, a vrnila se ni več. Sum je padel na Ravnika, ki so ga naglo zgrabili. On je tajil vse. Dognalo se pa je, da je Ravnik daroval svoji znanki, neki Wagner, predmete, ki so bili last umorjene. Druge stvari, posebno dragocenosti, pa je bil zakopal na nekem drugem mestu. Našli so vse.

s Ameriško vseučilišče na Francoskem. Američani so imeli v Beaune bolnišnico z 20.000 posteljami. Ta bolnišnica je zdaj postala odveč in Amerikanci so jo pretvorili v vseučilišče za svoje ljudi, ki pripadajo k okupacijskim četam. V tem vseučilišču nadaljujejo svoje nauke mobilizirani mladi Amerikanci in zdelajo izpite ko v Yrelli ali v Harwardu.

s čudovita konjska bolezen. Švedski geolog Angelin je bil učen mož v svoji stroki, a po drugi strani mu je radi njegove nevednosti ali raztresenosti skoraj poginil konj. Ker je moral mnogo hoditi, si je bil namreč kupil konja in voziček in je bil prvi dan zelo zadovoljen s tem. Toda koj drugi dan je bilo veselje pri kraju. Konj je postal truden in slab in mu ni hotel več vleči. Poklical je nekega vaškega zdravnika, ki je otipal konja od vseh strani, zmajal z glavo in dejal: »Konju ni nič. Morda je kaj takega pojedel.« — »Pojedel?« je vzkliknil geolog. »Saj jesti sem mu popolnoma pozabil dati.«

Ali nas sploh poznajo?

Zadnje dni priobčujejo večinoma vsi jugoslovanski listi članke in notice, ki počajo o nebratskem zadržanju »bratov« Čehov na mirovni posvetovanjih. Med vrdilnimi možmi češke republike se dobi ljudi, ki se izražajo o naši državi a la Roda Roda v svojih neslanih spisih v »Muskete« ali »Simplicissimus«. Javna tajnost je, da je sam predsednik g. Masaryk največji nasprotnik našega ujedinjenja. Vprašamo se, ali nas ti »bratje«, vsaj inteligenca, sploh poznajo. Prav gotovo ne, Jugoslavija jim je najbrže znana samo kot hvaležna kolonija za njihov kapital in zavetišče inteligence, ki bi doma ne dobila kruha. Češki kapitalisti in podobni vedo tudi, da bi bilo veliko bolje, da bi bili vsi trije jugoslovanski rodovi deljeni...

Kako malo nas je češka inteligenca poznala še leta 1913, naj navedem par slučajeve, ki bi sicer spadali v kak humorističen časopis, a so z ozirom na vedno poudarjanje o slovanski vzajemnosti s češke strani vendar malo žalostni.

Za časa mojega bivanja sem stanoval pri nekem davčnem oficijalu, katerega soproga je bila bivša učiteljica. Nekega dne mi prinese pismo, katero sem že po ovitku spoznal, da je od doma. »O, to je pa iz Ljubljane, od mojih!« — »Kaj,« me vpraša ona začudeno, »kako to, da je na pismu avstrijska znamka??«

Jugoslovanski trgovski akademiki so tačas nosili polhovke. Čepice so jako ugajale in Slovenci, ki so takrat posečali češko slov. trgovsko akademijo, se bodo gotovo še spominjali, koliko smeha in zabave so nam iste naredile. Nek slovenski hudoznušneš si je dovolil šalo in potegnil sošolca Čeha rekoč, da so čepice iz kož opic, ki prebivajo po naših šumah. Seveda se je šali verovalo. Pa saj ni bilo čuda, če se spominja one gospodične abiturijentke, ki se je tako navduševala za naše palmove, oranžne in cedrne gaje. Ali se sedaj še komu čudno zdi, da tudi polentariji vlečejo Čehi?

Pri nas ve vsak hribovec, da je Praga glavno mesto Češke; otroci zadnjih razredov ljudske šole ti bodo pa našeli že celo vrsto čeških mest; naj si imajo ista tudi komaj 10.000 prebivalcev. Vse kaj drugega je gori pri severnih sorodnikih. »Lublan« je večini inteligence samo imenom znana. Govoril sem z osmošolcem, ki mi je na pojasnilo, da se Ljubljana nahaja kakih 100

kin od vzhodne obali Jadranskega morja, začudeno vprašal: »Kako to, saj tam prebivajo Italijani?« Ravno nasprotno je bil pa nek uradnik prepričan, da se hodijo Ljubljančanje poleti vsako popoldne v — morje kopat.

Kot pri nas, štejejo tudi Čehi tehnike med višje naobražene ljudi. Seveda če bi se pri nas našel inženier, ki bi ne vedel, da je Opava glavno mesto Šlezije ali da prebivajo pod Tatro Slovaki, bi mu rekli ignorant, naravnost nemogoč bi bil pa človek, ki bi zamenjal srbo-hrvaščino z bulgarskim jezikom. Občeval sem s češkim tehnikom, ki me je zamenjal s — Slovakom, o »Slovincih« je vedel samo toliko, da prebivajo v — Slavoniji! Na mojo pikro opazko, ki je padla na račun njegove nevednosti, mi je flegmatično odgovoril: »Mi smo vendar večji kot vi. Res je, da si bom iskal mesta na jugu, vendar sem mnenja, da bo takrat dovolj prilike, da se seznanim z vašim narodom.« Gospoda, ali se je pri tem čuditi, da so bili v predvojnih časih Čehi, ki so bili pri nas nastavljeni v slovenskih službah samo — Čehi, oni pa, kateri so bili pri nemških podjetjih, so bili po večini najhujši nasprotniki? —r.

Povsod enako.

Da je cel svet enak in da med vojsko drugje ni bilo nič boljše ali pa še slabše, kakor pri nas, o tem zvedo sedaj vsak dan več, ker imamo na razpolago tudi tuje viře. Da so morali najboljši v vojsko in da so ostali najslabši elementi doma, to je bilo pri nas ravno tako, kakor v Italiji ali na Francoskem ali drugje. In povsod so se ravno ti doma čepiči in z vojnimi dobički se lepo redeči najbolj repenčili in so druge najbolj zaničevali, reveže, ki so se na fronti morali žrtvovati zanje. Dva značilna slučaja pripoveduje Gustav Féry v listu francoske opozicije »L'Oeuvre«. V nekem oddelku podzemne železnice opazi zlikan narednik, oblečen v temnomodro fantastično uniformo, nekega revnega poljuja (poilu izg. poali, vojaki s fronte, imenovani tako, ker so nosili vsled nezmožnosti in nepripravnosti raziranja brado). Tako brezbarvna in blatna je bila njegova uniforma, kakor bi bil ravnokar zlezel iz strelskega jarka tam kje v argonskem gozdu. Elegantni narednik, ki fronte nikdar niti od daleč videl ni, si natakne monokel in ga jezno nahruli: »No, zdi se mi, da si pozabil na vojaški pozdrav.« Oni ga trudno pogleda, kakor bi se zbudil iz bolesterga srca: »A tako, vi za fronto mislite še na take reči.« Pa se mu predstavi in mu pokaže tri že popolnoma zbledle zlate trakove na rokavu, bil je kapitan. Elegantni narednik se postavi tako prestrašen v pozituro, da mu pade monokel na tla; in ker je železnica ravno obstala, je mislil, da je najbolje, da jo odkuri. In šel je, spremljevalo ga je pa rogajoče smejanje drugih pasažirjev.

Drugi bolj tragičen slučaj: V vinceneskem parku ustavi parfimiran pribočnik, oblečen kakor kakšna koketa, na najgrši način vojaka, ki je šel ob roki belolase dame in je bil pozabil salutirati. Zmeden ga vojak pozdravi in jeclja: »Opro-

stite, jaz vas nisem videl.« Adjutant pa kriči vedno glasneje: »Ti bom že pokazal, da me boš videl.« Radovedneži se začno zbirati okoli skupine, stara gospa je dose-daj molčala, sedaj pa reče: »Ne, gospod adjutant, vi ne boste mojemu sinu nič pokazali in oprostili mu boste, da vas ni pozdravil, — kajti on je slep. Pojdi, otrok moj...« Adjutant zbeži, sledili so mu klici, ne preveč častni.

Takih slučajev se je pripetilo v Parizu kar na tucate in razburjenje ljudstva je čisto umljivo. Taki uniformirani troti so se vsem gabili. A tudi armada sama ni bila nič kaj vesela, ko je opazovala, kako so deževali vojni križci na one, ki niso bili v fronti. Zakor pri nas! Vplivni skrivalcu na deželi — ne vemo, kako bi prestavili nemško lepo besedo Drückeberger — so poznali eno samo željo: dobiti tak križec, potem pa dopust za Pariz na zabavo. To se je tako razpaslo, da je priznalo ljudstvo samo one za prave dopustnike, ki so se izkazali s kakim resnim opraviлом. Ko je postala nevolja že splošna, so vendar odločili, da dobi vojni križec res le oni, ki je bil na fronti.

General Gallieni je precej ostro prijel tiste, ki so se znali skrivati in se ogniti fronti. Na neprestano protekcijo navajent bogataši so mu to seveda zelo zamerili. Senator Henrik Chéron je imenoval Gallienijev poskus trinajsto Heraklijevo delo. Rekel je, da si bo napravil Gallieni cel parlament za sovražnika, ker je odpravil osebna priporočila. Kajti, pravi Chéron, delo francoskega poslanca ne obstoji v tem, da daje postave in gleda na to, da se izvedejo, temveč v tem, da dobi za svoje volilce kolikor mogoče veliko ugodnosti. In zato ne smemo dregati v to osje gnezdo, kakor je napravil ta grdi general.

Včasih so pa tam v Parizu že kakšno tako skovali, da spada naravnost v humorističen list »N. pr. to-le: Vlada je naznanila vrhovnemu poveljstvu, da ima poleg vojnih križcev na razpolago tudi par sto viteških križcev častne legije in je zahtevala seznam onih častnikov, ki zaslužijo to visoko odlikovanje. Vrhovno poveljstvo pošlje seznam, a častniki so zastoj čakali na viteške križce. Pač pa so dobili povelje, da se morajo dati nemudoma cepiti proti tifusu, akoravno je bila večina že davno cepljena. Vsako oporekanje je bilo spričo strogega povelja zastoj in šele vprašanje angleškega generala Frencha je stvar razjasnilo. Kajti ta se je bil ravno prav začuden zahvalil za častno legijo, podeljeno nekaterim njegovim častnikom, ki so bili vsi ravnokar prišli iz Anglije in še niso bili nič v fronti. French je torej vprašal, kaj pomenijo križci. Vršila se je preiskava in kaj je doglala? French je hotel dati cepiti te novodošle častnike proti tifusu po francoskih vojaških zdravnikih in je bil zato posljal francoskemu vojnemu ministrstvu tozadeven seznam. Obe listini so pa zamenjali in ker Angležem niso mogli več odreči častne legije, ne da bi se bili do skrajnosti osmešili, so se morali francoski častniki zaenkrat potolažiti s tem, da skrbi vojni minister v najzdatnejši meri za njihovo zdravje, vsaj kar se tiče tifusa.

Narod, ki izumira.

(Po Nansenu priredil Ivan Bežnik.)

ODKRITJE DEZELE IN NASELNIKI.

Normani s sosednjega Islanda so bili odkrili Grenlandijo v drugi polovici desetlega stoletja. Ti so bili prvi Evropejci v tih deželi. Ustanovili so bili dve koloniji, eno na zapadni, a drugo na vzhodni strani Grenlandije. Ti dve naselbini sta bili leto za letom do začetka 15. stoletja v zvezi s svojo domovino. Ta zveza se je potem iz neznanih vzrokov pretrgala. Pravijo, da so bile ob obali nakopičene ogromne ledene goré, ki so zapirale pristop. Evropa je sčasoma na stare naselbine skoraj popolnoma pozabila.

Šele leta 1721. je šla nova naselbina v te kraje, in sicer v zapadni del. Norveški pastor Hans Egede je bil vodja tega podjetja. Ta je pač še našel ostanke stare naselbine, toda nobenega sledu od starih prebivalcev več. Našel pa je nove ljudi, Eskime, katerih stara poročila niso nikoli omenjala in tudi katerih drugih prebivalcev ne. Neko poročilo trdi, da so bili naselniki šele leta 1386. napadeni od Eskimov, ki so prišli od zapadne strani.

Današnje zapadne naselbine so razdeljene v dva dela, severni in južni inšpektorat, ki jima načeljuje po en kraljev inšpektor (nadzornik). Oba dela loči globok fjord. Tu se nahaja 15 naselbin in mnogo trgovskih opirališč. Vsak del je razdeljen na šest okrajev.

Posebno važne so trgovske točke, kjer se ustavijo vsako leto ladje in prekrbijo ljudi za dve leti s cvibakom, maslom, slanino, sočivjem, moko, deskami, tobakom, strelivom in železjem. Prvi parniki prispejo začetkom junija, zadnji odidejo v začetku oktobra.

Obljudeni kraji štejejo samo nekaj hiš z malim številom prebivalcev in ležijo vedno blizu morja.

Najbolj bogata naselbina v celi Grenlandiji je Umenak ali Omenak. Ta kraj leži na visokem otoku in šteje zelo mnogo prebivalcev. Tu dobivajo premog, izvažajo se mnogo kož tujljenjev, kož severnih jelenov, zob in trana.

Najsevernejša naselbina je Upernavik, ki leži na malem otoku in ni nič manj bogata ko prejšnja, toda ima redko lepo vreme, vsak čas sneg, mraz še v juliju in najdaljšo noč, ki traja 1896 ur.

Južni deli so bolj obljudeni, nego severni, kjer se nahaja mnogo na evropski način zidanih hiš, več misijonskih postaj, stanovanj za uradnike in skladišč. Južna Grenlandija pridobiva živeža mnogo čez lastno potrebo: jajca, ribe, meso, slanino, alkoholice in zelenjavo.

Tudi za žole je tu dobro preskrbljeno: vsak prebivalec pod 30 leti zna brati in pisati.

Vzhodna stran Grenlandije je bila ko zapadna naseljena od Normanov, toda tu je delal debel led mnogo večje zapreke, nego na zapadni strani. Šele v začetku 19. stoletja se je posrečilo Viljemu Scoresbyju, da se je v zelo milem, ledu protem poletju približal do 73° severne širine. In istim okoliščinam se je imel za-

hivaliti naslednje leto Clavering, ki je prodril 2° višje in trčil tu na Eskime.

Kapitan Graach se je bil podal leta 1829. v te kraje, da bi preiskal vzhodno obal. Ob 65¼° je trčil na Eskime, ki jih je bilo 600 po številu. Ni pa dobil nobenih ostankov nekdanjih naselnikov in tudi naselbin ne.

Tudi ni našel pri Eskimih nobenih sledov vere, jezika ali navad Evropejcev, zato se je porodilo mnenje, da se je morala nahajati ta kolonija v južno-zapadnem delu.

Vendar pa je bil našel Scoresby baje že pred Graachom razvaline na tleh najbujnejšega rastiinstva in na najugodnejšem delu obrežja. Poleg tega je našel tudi na ljudi, ki so se precej močno razločevali od navadnih Eskimov in so po svoji zunanosti spominjali na skandinavsko pleme, tedaj na Normane. Vprašanje, kaj je bilo s prvimi naselniki, je ostalo kljub vsemu le vprašanje. Mnogo raziskovalcev se je peljalo v te kraje, nekateri se niso več vrnil, a drugi le z nepovoljnimi uspehi.

Na razvaline starih naselnikov je našel še neki misijonar leta 1880, in s tem nekako zaključil raziskovanje in izpraševanje, kje je ležala vzhodna naselbina starih Normanov. Našel jo je ob južno-vzhodni obali, ob krasnem fjordu, katerega opis zaključuje prejšnje poglavje. Bil je to sicer samo ostanek nizkega zidu velikega poslopja, katerega ogromni kamni so pričali o prisotnosti normanske zidave. Poleg so bili trije, na grenlandski način zidani grobovi.

Naselniki vzhodne obali so mnogo redkejši ko oni na zapadni obali, kjer prebiva nekako krog 3000 Evropejcev, po večini Skandinavcev. Spričo prirodnega uboštva dežele je to število mnogo preveliko. Eskimu so v marsičem obtežili boj za obstanek. Stari Normani so jim morali podleči, a zdaj so podlegli oni, ki so se prej sto- in stoletja bili s trdo prido in ostali zmagovalci.

Njim, junakom, naj bodo posvečena naslednja poglavja.

Aprovizacija.

a Čebula za V. okraj. Stranke V. okraja dobe čebulo v petek, dne 28. t. m. pri M.bleisnu. Delila se bode na krompirjeve nakaznice po sledečem redu: dopoldne od 8. do 9. ure štev. 1 do 230, od 9. do 10. ure štev. 231 do 600, od 10. do 11. ure štev. 461 do 690, od 2. do 3. ure štev. 691 do 920, od 3. do 4. ure štev. 921 do 1150, od 4. do 5.

ure štev. 1151 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg čebule, kar stane 2 K a Čebula za VI. okraj. Stranke VI okraja dobe čebulo v soboto, dne 29. t. m. pri M.bleisnu. Delila se bode na krompirjeve nakaznice po sledečem redu: od 8. do 9. ure štev. 1 do 220, od 9. do 10. ure štev. 221 do 440, od 10. do 11. ure štev. 441 do 669, od 2. do 3. ure štev. 661 do 880, od 3. do 4. ure štev. 881 do 1100, od 4. do 5. ure štev. 1101 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg čebule, kar stane 2 kroni.

Zagrebska borza.

LDU Zagreb, 26. marca. Zaključni kurzi na današnji borzi:

	Donari	Blago
Banka za trg., obrt in industrijo	465	480
Banka in hranilnica za Primorje na sušaku, nove delnice	520	530
Hrvatska eskomptna banka	—	1460
Eskomptna in menj. banka, Brod nove delnice	385	395
Hipotekarna banka, Zagreb	440	450
Jadranska banka, nove stare	—	—
Hrvatska kreditna banka	1030	1040
Narodna banka, brez kupona	—	452
Obrtna banka, zadnja emisija, najnovejši del	245	254
Poljedelska banka	112	114
Prva hrvaška hranilnica, stara nove	8400	9000
Rečka pučka banka	295	240
Sladkorna tovarna, Osjek	—	2750
Zagrebska tovarna strojev	—	—
4½% založnice hipotekarne banke	—	—
4½% založnice eskomptne banke	125	—

Več zidarjev

proti dobri plači in pod ugodnimi pogoji se sprejme takoj v delo. Javiti se je med uradniškimi urami v »Državni posredovalnici za delo« v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 3. 2002

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja te moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 5—, za podgane in miši K 5—; osobito ostra pasta za podgane K 6—; za ščurke 5 K; posebno močna tinktura za stenice 5 K; uničevalec moljev K 2—; prašek proti mrčesom 2 in 4 K; tinktura proti vsem pri hudeh 3 K; mazilo za oči pri šivini 2 K; prašek za oči v obliki in perilu K 2—; tinktura za bolhe pri peh K 150; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) K 3—, — Pošilja po povzetju Zaved za eksport

M. Jünker, Zagreb 116, Petrinjska ulica 3.

Prodajalno čevljev v Celju

v hiši Narodnega doma

1039

je otvorila

„Mirenska čevljarska zadruga“, t. č. Mozirje.

Čevlji iz pravega usnia v vseh vrstah od težkih delavskih do elegantnih. Trpežno ročno delo. Oglejte si posebno!

Zlati hrošč.

Angleški spisal Edgar Allan Poe. — Prevel Vladimir Logar.

(Dalje.)

Toda že v onih trenutkih se je zdelo, da tli v najdaljših in najskrivnejših kamrih mojega duha slabotno in kakor kresnica, neka slutnja, ki je njeno upravičenost pokazala včerajšna noč. Takoj sem vstal, pergament varno spravil in počakal na čas, ko bom sam.

Ko si ti odšel in je Jupiter trdno zaspal, sem začel stopnjema vso stvar raziskovati. Sprva sem premišljeval, na kak način sem dobil pergament v roke. Kraj, kjer sem našel hrošča, je bil na celinskem obrežju, približno miljo daleč proti vzhodu od otoka. Ko sem ujel hrošča, me je ostro ugriznil, tako da sem ga spustil na zemljo. Jupiter se je po svoji stari skrbni navadi oziral okoli po kakem lističu, ki bi z njim prijel hrošča. V tem trenutku je padel njegov pogled — tudi moj — na pergament, ki sem ga takrat smatral za papir. Napol zakopan je bil v pesku in le kos je gledal iz zemlje. Tik njega sva opazila preostanke ladjinega ogrodja, ki so menda že dolgo tam ležali, ker so bili že popolnoma trhli. Dobro, Jupiter je vzdignil omenjeni pergament, vanj zavil hrošča, ki mi ga je podal. Kmalu nato sva se odpravila domov in med potjo sva srečala poročnika G. Tudi njemu sem pokazal hrošča in prosil me je, naj mu ga posodim. Ko sem mu dovolil, ga je takoj spravil v svoj žep, ne da bi vzel pergament, ki je bil vanj hrošč zavit. On je hitro odšel, boječ se, da ne bi jaz spremenil svojega dovoljenja in ga prosil, naj mi vrne hrošča, jaz pa sem pergament v naglici spravil v žep.

Še se spominjaš, da nisem imel prav nič papirja, ko sem hotel tebi narisati hroščevo sliko. Tudi v miznici nisem našel nobenega lista. Ko sem preiskal svoje žep, da bi našel mogoče kako staro pismo, sem prijel za pergament. Jaz ti namenoma tako natančno popišem vsako podrobnost, da boš videl, kako dosledno sem prišel do tega zaklada. Brez dvoma me boš smatral za fanta, toda jaz sem imel že dvoje točk, na katere sem se lahko opiral. Vedel sem, da imam že dvoje členov velike verige, namreč: ob obrežju so ležali ostanki ladje ali bolje ladjinega čolna in ne daleč od njih je bil pergament — ne papir — na katerem je bila narisana mrtvaška glava. Ti boš seveda vprašal: »Kje je tu kaka zveza?« Toda jaz ti odgovorjam: Mrtvaška glava je povsod znano znamenje morskih roparjev, ki imajo na svojih ladjah razvito zastavo s mrtvaško glavo.

Rekel sem že, da je bil oni listič pergament in nikak papir. Pergament je namreč trpežen, skoro neminljiv. Brezpomembne stvari se ne pišejo nikdar na pergament, ki je za pisavo neroden in slabo uporabljiv. Ta misel mi je vzbujala slutnjo, da mora biti za to narisano mrtvaško glavo nekaj posebnega, nevsakdanjega. Tudi pergamentova oblika ni bila brezpomembna. Čeprav je bil eden njegovih robov odtrgan, se je dalo vendar spoznati, da je bil sprva podolgovate oblike, ravnotake kot se uporabljata za kak spominski listič, ki ga

človek dolgo ohrani v spominu na kaj važnega.

»Toda,« sem mu prestregel besedo, ti si rekel, da sprva ni bilo na pergamentu mrtvaške glave. Kako si torej našel vez med onimi čolnovimi ostanki in to glavo — ki je bila narisana šele po tvoji risbi — kot si sam rekel!«

»Da, ravno v tej točki leži vsa skrivnost; dasiravno mi je to mesto delalo največje težkoče, ko sem razvozljal vso uganke. Toda ker sem sklepal dostledno, sem moral priti do edine tega pravega rezultata. Sklepal pa sem tako-le: Ko sem risal hrošča, ni bilo še nikake glave na pergamentu. Ko sem risbo dokončal, sem jo dal tebi in te skrbno motril, kako si jo gledal. Ti torej nisi narisal mrtvaške glave in drugega pa ni bilo nikogar, ki bi jo narisal. Torej ni nastala od človeške roke? In vendar jo je nekdo narisal. Pri tej točki svojih razmotrivanj se mi je posrečilo spomniti se vsake najmanjše podrobnosti, ki se je takrat dogodila: vreme je bilo ledeno-mrzlo (o, kaka sreča, da je bilo takol) in na ognjišču je plapolal ogenj. Meni je bilo od napora vroče in zato sem sedel pri mizi. Ti nasprotno pa si pomaknil svoj stol tesno k ognjišču. Ravno v trenutku, ko sem ti dal v roko svoj pergament in si ga hotel pogledati, je priletel v sobo moj pes in ti skakal na ramena. Ti si ga božal s svojo levo roko in ga odganjal, medtem ko si pustil brez pažnje svojo desno roko, v kateri si držal pergament, k svojim kolonom prav tik ognja. Trenutek sem že mislil, da ga je objel plamen, ali ti si roko hitro vzdignil in začel ogledavati sliko, ki sem jo napravil.

Če sem vzel vse okolnosti v poštev, nisem mogel niti najmanje dvomiti, da je toplota povzročila, da je postala mrtvaška glava na pergamentu vidna. Ti namreč gotovo veš, da so znani kemični preparati, ki se z njihovo pomočjo lahko napiše kaj na papir ali pergament, kar postane vidno šele tedaj, če se je dotičen papir izpostavilo na toploto. Tako n. pr. da kobalt regulus, ki je raztopljen v soliterni kislini, rdečo tinto. Toda ta rdeča tinta ima to svojstvo, da je na papirju vidna le, kadar je v bližini vročina, nasprotno nevidna ob mrazu. — Zelo natančno sem torej preiskaval mrtvaško glavo. Njeni robi, to je one poteze, ki so bile koncem pergamenta, so bile veliko bolj vidne, kot one v sredini. To je bil dokaz, da je bil učinek toplote le delen in nepopolen. Takoj sem prižgal v peči in razžarel pergament na vseh krajih. Sprva je postala docela vidna le mrtvaška glava, toda ko sem svoj poiskus nadaljeval, sem zapazil v kotu lista, ravno na nasprotni strani, kot je upodobljena mrtvaška glava, neko sliko, ki sem jo smatral sprva za obris kože. Toda podrobneje opazovanje me je prepričalo, da je to bila kozica.*

* Kozica, angleško = kid

»Ha, ha!« sem vzkliknil, »norčevati se res več ne smem iz teh tvojih razmotrivanj kajti poldrug milijon je vseeno nekaj presnega; toda ti vendar ne misliš, da je ta 'kozica' tretja vez v tej verigi problemov. Kajti morski roparji vendar niso v zvezi s kozami, ki spadajo k gospodarstvu.«

»Toda saj sem ti že rekel, da ta slika ni predstavljala kože.«

»No, je pa bila kozica — saj to je skoro isto!«

»Da skoro isto, pa ne čisto,« je odvrnil Legrand, »gotovo si že kaj čul o kapitana Kidd. Takoj, ko sem zagledal ono kozico (kid), sem mislil, da je to bosedsna igra za kako ime, kot podpis. Podpis pravim, kajti ležal je na nasprotni strani mrtvaške glave, ki bi jo smatral za pečat, oziroma znak. Toda bolešno sem bil presunjen, ko nisem našel med mrtvaško glavo in tem znakom ničesar drugega.«

»Zdi se mi, da si pričakoval, da bo na pergamentu napisano tudi kako važno sporočilo?«

»Da, nekaj takega. Dejstvo je, da sem imel nepremagljivo slutnjo, da me čaka velika sreča. Sam ne vem, kako da sem to slutil. Mogoče je bilo vse bolj želja, kot resnična, trdna vera. Toda ali si moreš misliti, da je Jupiterova naivna opazka, da je hrošč iz pravega zlata, napravila name silen vtis? In potem pa, saj je bila vsa vrsta teh slučajev tako zanimiva, skrivnostna! Ali si pomislil, da je bilo vse le slučaj, da sem prišel do zaklada. Glej: da se je to zgodilo ravno onega dne, ko je bil tak mraz, da sem moral zakuriti in da bi brez ognja ali brez prihoda psa v sobo, nikdar ne opazil mrtvaške glave in tako ostal brez te nedomljive sreče.«

»Toda nadaljuj, saj mi ni strpeti od ravednostil!«

»No, dobro. Gotovo si tudi ti že čul najrazličnejše zgodbe in pravljice, ki jih govore v okolici: namreč da so Kidd in njegovi tovariši zakopali velik zaklad nekje na obali atlanskega oceana. Tem govoricam je treba pripisovati stvarno podlago. In ker te govorice še niso ponehale, je to znamenje, da je zaklad še v zemlji. Kajti če bi Kidd in njegovi tovariši zaklad že spet izkopali, bi govorice o tem zakladu potem utihnile in se ne vzdržale tako vztrajnostjo. Važno je, da te govorice omenjajo le zlatosledce, ne pa najditelje zaklada. Če bi morski ropar Kidd svoj denar in vse dragocenosti spet izkopal, bi se vse umirilo in nikdo bi več ne govoril o tem. Zdelo se mi je, da mu je slučaj onemogočil izkopati svoj zaklad. Mogoče je izgubil kak memorandum, kjer si je zakležil mesto, kamor je zakopal zaklad. Ali si že kdaj slišal, da je ob atlanskem morju na obrežju zakopan velik zaklad?«

»Nikoli nisem o tem nič čul?«

»Toda, da je imel Kidd ogromno bogastvo pa je povsod znano! Vesti, da je zaklad še v zemlji, sem smatral za resnico. In gotovo ne boš presenečen, če ti povem, da sem takoj, ko sem začel motriti pergament, zaslutil, da bom kaj več zvedel o skritem zakladu.«

(Dalje.)